

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/327/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021202406
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:0021202406.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Greguša a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B. nar. X.X.XXXX zastúpeného kolíznou opatrovníčkou C. D. E. zamestnankyňou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce dieťaťa rodičov: otca A. B. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v F. G. XX a matky B. B. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v H. č. XX zastúpenej Advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom kancelárie v Dolnom Kubíne na Radlinského ulici č. 1735/29 na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce o uloženie výchovného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č. k. 23P/63/2021-43 zo dňa 12.7.2022 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. uložil mal. A., matke a otcovi výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny I. J. po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. uložil počas výkonu výchovného opatrenia povinnosť matke a otcovi spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny I. J. a to ambulantnou alebo terénnou formou. Výrokom III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že syn sa s otcom nestretáva, styk odmieta, otca nepozná, vyká mu, nemá k nemu vytvorenú žiadnu citovú väzbu. Stretnutia tak, ako sa aktuálne realizujú, nie sú stretnutiami v pravom slova zmysle, medzi otcom a dieťaťom je veľká vzdialenosť a sú oddelení bránou a plotom. Takýto stav je dlhodobý, preto súd prvej inštancie dospel k presvedčeniu, že bez odbornej pomoci psychológa a sociálneho pracovníka, nedôjde k pozitívnej zmene vo vzťahu otec a syn a nedôjde k zmene pomerov, za akých sa realizuje stretávanie otca a maloletého dieťaťa. Poukázal na to, že výhodou výchovného opatrenia je jeho realizácia aj terénnou formou, teda odborník prichádza za dieťaťom do domácnosti a realizuje potrebné úkony v domácom prostredí dieťaťa. Keďže medzi dieťaťom a otcom absentuje akákoľvek citová väzba, čo nie je v najlepšom záujme dieťaťa, pričom absencia vzťahu otec a syn má negatívny dopad na citový vývin dieťaťa, dospel k záveru, že tento stav je možné zmeniť len za odbornej pomoci a preto uložil maloletému a rodičom výchovné opatrenie. Pretože v minulosti rodičia neboli spolupracujúci pri navrhovateľom uložených opatreniach, súd zároveň uložil obom rodičom počas výkonu tohto výchovného opatrenia povinnosť spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny I. J.. O trovách konania súd rozhodil podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasí s tvrdením súdu prvej inštancie, že bolo preukázané, že uloženie výchovného opatrenia je v záujme maloletého dieťaťa s presvedčením, že

bez odbornej pomoci psychológa a sociálneho pracovníka nedôjde k pozitívnej zmene vo vzťahu otec a syn a nedôjde k zmene pomerov, za akých sa realizuje stretávanie otca a dieťaťa ani s tvrdením, že absencia vzťahu otec a syn má negatívny dopad na pozitívny citový vývin dieťaťa. Má za to, že vzťah mal. A., jeho názor a postoj k otcovi sa vytváral postupne od malička, kedy bol vystavovaný negatívnym vplyvom a stretnutiami s otcom, ktoré ho poznačili. Je presvedčený, že uložené výchovné opatrenie je bez významu, nezlepší sa postoj maloletého k otcovi, len sa zhorší. Uviedla, že mal. A. otca nepozná, vyká mu, pretože otec sa nad rozsah určený súdom o maloletého nikdy nezaujímal, nekontaktoval ho, pristupuje k nemu chladne, nie ako milujúca osoba k maloleťmu dieťaťu. Za 14 rokov sa nepodarilo otcovi nadviazať osobný kontakt s maloleťým, otec síce deklaruje svoj záujem o maloletého, ale za 14 rokov sa jeho záujem reálne neprejavil. Konštatovala, že mal. A. má k výchovnému opatreniu, psychologickému poradenstvu, vyšetreniu, kolíznemu opatrovníkovi, ako aj súdu, vzhľadom na rodinnú a osobnú anamnézu, keď bol tomu podrobovaný od útleho detstva, negatívny postoj, a preto sa nemôže nikto čudovať, že viac nechce spolupracovať s úradmi, a preto by navrhované výchovné opatrenie nebolo účelné. Odmietla psychologické poradenstvo, keďže tieto úkony si spája so vzťahom k otcovi, teda len z dôvodu vzťahu k otcovi musí podstupovať rôzne psychologické posúdenia, sedenia a vyšetrenia. Preto nie je splnená hmotnoprávna podmienka uloženia výchovného opatrenia, teda že bude v záujme mal. A.. Zdôraznila, že syn bol v minulosti traumatizovaný situáciami, ktoré nastali zo strany otca, kolízneho opatrovníka a súdu spojené s jeho domáhaním sa s tým, že všetci mu hovorili, že sa má s otcom stretávať, aj keď vyjadroval svoj názor, že ten pán mu je cudzí, čo poznačilo jeho psychiku, jeho postoj k otcovi a ďalšie nútenie do poradenstva jeho vzťah ešte zhorší, neprispieje k vybudovaniu potrebných väzieb, nepomôže vytvoriť riadny vzťah medzi maloleťým a otcom. Má za to, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je v príkrom rozpore s najlepším záujmom maloletého, aby bol podrobený výchovnému opatreniu, nakoľko s otcom nemá žiadny vzťah okrem neurčitých negatívnych spomienok. Uviedla, že subjekty, ktoré sa v minulosti zaoberali situáciou v rodine, odborným poradenstvom ohľadne vytvorenia vzťahu medzi otcom a maloleťým, viackrát skonštatovali, že ich neexistujúci vzťah sa sedeniami u psychológa neupraví, nemá zmysel takéto výchovné opatrenie, preto po prvom sedení už ďalšie neboli realizované. Myslí si, že vyhladky na vytvorenie väzieb medzi mal. A. a otcom na základe uloženého výchovného opatrenia neexistujú. Dala možnosť kolíznemu opatrovníkovi zistiť názor maloletého, nikdy neodmietla šetrenie v domácnosti kde žijú, zúčastňovala sa nariadeného odborného poradenstva. Uviedla, že mal. A. je v kolektíve, či už v škole, tanečnom krúžku, medzi susedmi obľúbený, má vštepené správne zásady morálky a dosahuje veľmi dobré študijné výsledky, z čoho možno vyvodit', že doposiaľ realizovaná výchova maloletého bola v jeho záujme a nič mu nechýba. Zdôraznila, že vytvárala podmienky na styk medzi otcom a synom, nevytvárala synovi negatívny postoj voči otcovi, maloleťý je vo veku, kedy si utvára vlastný názor, nepreberá len jej názor, pričom ona snahy o zlepšenie situácie, či už zo strany kolíznych opatrovníkov alebo psychológov neodmietala. Názor mal. A. je autentický, ktorý si vytvoril sám na základe situácii s otcom, ktorých bol priamym účastníkom. Myslí si, že v danom prípade nateraz neexistujú predpoklady na urovanie narušených vzťahov medzi otcom a mal. A. ani prostredníctvom uloženého výchovného opatrenia, nakoľko takéto opatrenie nebude viesť k sledovanému cieľu a je neprimerané. Zdôraznila, že otec čaká len na to, aby jeho vzťah napravil úrad, ona, súd, ale nie on sám. Mal. A. neprejavoval svoju náklonnosť, lásku ani prostredníctvom malého darčeka k narodeninám alebo na Vianoce, aby sa aspoň takýmto spôsobom začlenil do života maloletého. Uviedla, že uloženú povinnosť informovať otca ohľadne mal. A. dodržiava, avšak otec sa sám od seba neozve, neopýta, neinformuje, zasa len čaká na činnosť inej osoby. Taktiež ani rodina otca neprejavila o mal. A. nikdy záujem o stretávanie sa. Má za to, že k náprave hlboko narušených rodinných vzťahov je nutné pristupovať u detí ohľaduplne, bez využívania neadekvátnych zásahov do ich prežívania. Mocenská intervencia štátu do rodiny v podobe výchovného opatrenia je namieste len vtedy, ak rodina z najrôznejších dôvodov nezabezpečuje ochranu a všestranný rozvoj dieťaťa, čo nie je prípadom mal. A.. Má za to, že uložené výchovné opatrenie nepomôže k vytvoreniu vzťahu otca so synom, ale do vzťahu medzi rodičom a dieťaťom bude neadekvátne zasahovať. Poukázala na to, že výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, t.j. podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, možno aplikovať len tam, kde je predpoklad, že toto výchovné opatrenie bude plniť ochrannú funkciu, nie však v tomto prípade, nakoľko k vytvoreniu vzťahu, ukončeniu odmietania otca mal. A. dôjde len prirodzeným spôsobom. Taktiež poukázala na to, že dieťa má dnes postavenie aktívneho subjektu tohto právneho vzťahu, pričom aj súd je povinný prihliadať na názor maloletého dieťaťa primerane jeho veku a vyspelosti. Na pojednávaní uviedla, že mal. A. má k uloženému výchovnému opatreniu negatívny postoj, pričom uložené výchovné opatrenie ešte viac negatívne ovplyvňuje jeho vzťah k otcovi a narúša jeho dôveru k nemu. Pri ukladaní výchovného opatrenia je potrebné skúmať, či výchovné opatrenie bude vzhľadom na postoj maloletého

vhodné a v jeho záujme, čo súd prvej inštancie opomenul pri rozhodovaní. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že návrh na uloženie výchovného opatrenia v celom rozsahu zamietne a výchovné opatrenie neuloží.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že ich oddelenie v rodine vykonávalo opatrenia za účelom sociálnej intervencie v rodine z dôvodu viacerých konaní, ktorého jedným z nich bola aj úprava styku otca s mal. A., pričom boli využité všetky dostupné opatrenia a odborné programy, avšak doposiaľ sa v rodine nedosiahli úspešné výsledky. Z dostupných záznamov vyplynulo, že matka v minulosti nespolupracovala s inštitúciami a nerešpektovala súdne rozhodnutia najmä vo veci styku otca s mal. A.. Okrem iného sa vo vzťahu k mal. A. správala ochránársky a bránila otcovi v styku so synom. Z uvedeného dôvodu mal. A. nemal možnosť si s otcom vytvoriť pozitívnu vzťahovú väzbu, ktorá nie je medzi nimi vytvorená doposiaľ a pre mal. A. je otec cudzou osobou, čo negatívne ovplyvnilo jeho priaznivý vývin. Neskôr matka začala s inštitúciami spolupracovať, avšak iba čiastočne. Ako sama v odvolaní uviedla, že neexistujú žiadne predpoklady na urovanie narušených vzťahov medzi maloletým a jeho otcom, ktoré ani nevznikli, je toho názoru, že predpoklady na tieto riešenia sú a sú dostupné v rámci odborných programov a erudovaných odborníkov v danom odbore, avšak dôležitá je spolupráca všetkých zúčastnených strán. Uviedol, že mal. A. nemal možnosť si so svojim otcom budovať vzťah a vzťahovú väzbu, preto z uvedeného dôvodu nie je medzi nimi vytvorený žiadny vzťah. Na budovanie vzájomnej vzťahovej väzby medzi maloletým a jeho otcom nikdy nie je neskoro, avšak je potrebné využiť možnosti, ktoré sa ponúkajú, ktorou je nateraz výchovné opatrenie za účelom povinnosti zúčastniť sa odborného poradenstva mal. A. a jeho rodičov v CDR I. J.. Konštatoval, že počas krátkej spolupráce matky s inštitúciami sa nedosiahli úspešné výsledky, a to z dôvodu, že jedna účasť v psychologickom poradni nestačí a vzhľadom na aktuálnu situáciu v rodine je žiaduci dlhodobjší proces v rámci sociálnej intervencie v rodine, ktorý si vyžaduje časovú náročnosť nielen zo strany odborníkov, ale aj zo strany rodičov a najmä zo strany mal. A., aby sa medzi nimi začal v rámci vzájomného spoznávania vytvárať vzťah a neskôr aj pozitívna vzťahová väzba. Uviedol, že mal. A. na svoj fyzický a mentálny vek je nateraz dostatočne vyspelý, inteligentný a vnímavý, avšak v minulosti v čase prebiehajúcich konaní bol v nízkom veku, v ktorom bolo nepripustné, aby bol zo strany matky zaťažovaný súdnymi pojednávaniami, nakoľko to nie je v prospech maloletého dieťaťa, čo čiastočne negatívne ovplyvnilo jeho priaznivý vývin a u mal. A. evokovalo traumatizujúci a negatívny postoj k inštitúciami, psychologom, kolíznemu opatrovníkovi a ďalším iným odborníkom, ktorí sa snažia mu pomôcť spracovať minulé negatívne zážitky a zároveň mu pomôcť prežívať detstvo a súčasný stav bez problémov a akýchkoľvek traumatizujúcich záťaží. Zdôraznil, že je dôležité, aby aj otec preukázal skutočný záujem o maloletého a to, že mu na kontakte a vzťahu s ním skutočne záleží a nemôže byť nečinným. Tak, ako kolízny opatrovník aj odborníci psychológie majú tiež obmedzené možnosti, a preto je dôležité, aby otec sám zmobilizoval svoje možnosti a schopnosti, nakoľko odborníci, sociálny pracovník a inštitúcie nemôžu suplovať rolu otca a zastupovať jeho rolu vo vzťahu k mal. A.. Zdôraznil, že rešpektovaním súdneho rozhodnutia vo výkone rodičovských práv a povinností je rešpektovaním práva maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, pričom sa odvíjajú ostatné kritériá ďalších záujmov maloletého s ohľadom najmä na citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia a schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o maloletého s druhým rodičom. Maloletý má právo na zachovanie vzťahov so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných záväzkov, o čom hovorí aj Dohovor o právach dieťaťa, avšak u mal. A. toto právo je doposiaľ zachovávané len zo strany matky. Zo strany otca maloletého absentuje. Maloletý nepozná blízku rodinu a ani ostatných rodinných členov zo strany otca a z uvedeného dôvodu sa nemôže identifikovať s rodinou otca. Má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne a dôvodné.

5. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že jeho vzťah s maloletým bol od útleho detstva veľmi dobrý, bol na neho prirodzene citovo naviazaný, hrali sa spolu. Od dvoch rokov maloletého mu už matka styk so synom neumožňovala. Od roku 2011 matka marila všetky súdne rozhodnutia a nie je mu známe, kde sa v čase styku so synom pred ním skrývala. Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 7CoP/25/2018 poukázal na neschopnosť matky maloletého na styk pozitívne pripraviť. Neodkladné opatrenie sp. zn. 2P/343/2013, ktoré upravovalo jeho styk so synom, na ktorý sa pravidelne dostavil v súdom určenom čase a ktoré bolo platné takmer celé desaťročie, matka totálne odignorovala a marila. Aj odvolací súd potvrdil, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že dieťa je absolútne zmanipulované matkou a prostredím, v ktorom žije. Uviedol, že znaleckým posudkom PhDr. K. z r. 2013 bolo preukázané, že matka je menej psychicky zrelá osoba. Smrteľná nenávisť voči nemu a negatívna manipulácia matky smerom k maloletému voči zlému ujovi (otcovi), hoci sám

maloletý počas znaleckého dokazovania u znalkyne mu podal ruku a objal ho, potvrdzuje, že maloletý bol sýtený nenávisťou voči nemu od útleho detstva a robil len to, čomu bol učený. Týmto konaním matka synovi spôsobila traumu na celý život. Komicky vyznievajú argumenty matky v odvolaní, že za 14 rokov sa mu nepodarilo nadviazať osobný kontakt s maloletým. Uviedol, že od r. 2010 v časoch, ktoré určil súd na styk, nemal matkou umožnený žiaden prístup k synovi. Poukázal aj na to, že žiaden subjekt nikdy neskonštatoval, že sedenia u psychológa nemajú zmysel tak, ako to uvádza matka. Matka nebola ochotná spolupracovať so psychológom Referátu poradensko-psychologických služieb. Týchto sedení sa zúčastnila len párkrát a ďalej spolupracovať odmietla. Odmietla aj ponuku kolízneho opatrovníka v r. 2018, aby sa ako rodičia stretli bez maloletého u kolízneho opatrovníka. Matka aj napriek osobnému poskytovanému sociálnemu poradenstvu a opakovaných výzvach záujem spolupracovať s akreditovaným subjektom DRaK C. koncom r. 2018 odmietla a nesúhlasila, aby uvedený subjekt s rodinou pracoval. Konštatoval, že od novembra 2009 sa matka dlhoročne zatajovala, telefón nedvíhala, keď ju kontaktoval ohľadom informácií o maloletom, styku s maloletým a ďalšími záležitosťami, odmietala spolupracovať s viacerými psychológmi úradu práce, odmietala spolupracovať so súdnym znalcom Mgr. F., všetky pokusy o nadviazanie kontaktu s maloletým úmyselne negovala, len aby citový vzťah medzi ním a synom zanikol. Zdôraznil, že maloletý nikdy v minulosti nebol traumatizovaný situáciami, ktoré mali nastať z jeho strany. Považuje za zaujímavé, že maloletý nemá žiadny problém s nikým a s ničím. Jediným problémom má byť údajne on, ktorého ani nepozná, je pre neho cudzí, nemá s ním žiaden vzťah, ani pozitívny, ani negatívny, ani sa dlhé roky nevideli a nestýkali, pritom má syn k nemu vypestované všetky negatívne vlastnosti, traumu a údajný odpor aký len môže existovať. To jasne preukazuje, že maloletý bol dlhoročne negatívne vedený proti jeho osobe. Všetky darčeky od r. 2010, ktoré doniesol maloletému sa mu ich nepodarilo odovzdať ani opakovane, pretože nebolo známe, kde sa skrýva v čase styku matka so synom, len aby k styku nedošlo. Jeho rodina mala záujem o maloletého, viackrát prišli s ním do miesta bydliska maloletého, ale styk nebolo možné uskutočniť, pretože nebolo známe, kde sa matka so synom skrýva. Čo sa týka informačnej povinnosti matky uviedol, že k dnešnému dňu ho matka neinformuje o žiadnych skutočnostiach týkajúcich sa maloletého. SMS správa matky obsahuje dátum a skopírovanú frázu - učíme sa, je zdravý, nič zvláštne sa nestalo. Je presvedčený, že výchovné opatrenie nemôže negatívne ovplyvniť malé prirodzené väzby otca a syna, ktoré nemôžu zaniknúť, pretože žiadne väzby neexistujú.

6. Matka vo vyjadrení k vyjadreniam kolízneho opatrovníka a otca uviedla, že sa s nimi nestotožňuje a popiera ich v celom rozsahu. Zdôraznila, že mal. A. sa nespráva problémovo, netrpí vplyvom absencie mužovej role v rodine, život mal. A. je fyzicky a emočne naplnený, odchod otca od rodiny sa uskutočnil, keď bol v útlom veku, preto ho ako dieťa rozvod rodičov, odchod otca zo spoločnej domácnosti a neprítomnosť otca neohrozili na jeho fyzickej a emocionálnej bezpečnosti, nakoľko vyrastá v stabilnom rodinnom prostredí. Preto nesúhlasí s tvrdením kolízneho opatrovníka, že pre mal. A. je otec cudzou osobou, čo negatívne ovplyvnilo jeho priaznivý vývin. Zdôraznila, že navštevovala všetky predpísané sedenia. Stále, keď ju niekam predvolali sa dostavila, aj keď sama psychologička povedala, že z jej pohľadu je to chodenie zbytočné, ale je nariadené súdom, preto musí byť. Po vyjadrení názoru pracovníkov, či už psychológov alebo iných poskytujúcich poradenstvo, že dané sedenia medzi účastníkmi konania nemajú schopnosť pomôcť vzťahu otca a mal. A. vzhľadom na situáciu a vek maloletého, prestala tieto bezúčelné sedenia navštevovať. Nepopiera, že maloletý má právo na zachovanie vzťahu aj so svojim otcom, avšak nie je v záujme maloletého toto právo presadzovať cez výchovné opatrenie. Mal. A. nepozná blízku rodinu a ani ostatných rodinných členov zo strany otca, nakoľko o neho neprejavovali žiadny záujem. Má za to, že časom sa postoj mal. A. voči otcovi a absencia otca v jeho živote prirodzene upraví a vyvinie, avšak nie na základe zásahu štátu či kolízneho opatrovníka, ktorým mal. A. neverí, nemá s nimi vzťah a o ktorých sa domnieva, že ho chcú len do niečoho manipulovať. Konštatovala, že traumatizujúco na mal. A. pôsobilo najmä správanie sa otca. Po rozvode a odchode zo spoločnej domácnosti otec navštevoval mal. A. bez problémov. Tie sa objavili až vtedy, keď otec nasilu zobral mal. A. do svojho auta, auto zamkol, pohol sa pár metrov, otvoril okno na aute a povedal mal. A.: „zakývaj mame, už ju nikdy neuvidíš“. Mal. A. začal v tej chvíli veľmi plakať a dal sa len veľmi ťažko upokojiť. Vtedy upozornila otca, nech si takéto správanie do budúcnosti odpustí a viac to neurobí. Ďalšie návštevy sa realizovali tak, že otec akoby len chcel niekoho svojím správaním, narážkami uraziť či vyprovokovať. Jedno stretnutie chcel nasilu maloletého hojdať na hojdačke, pričom A. nechcel, aby ho hojdal. Otec mu vtedy pritlačil nohu o hojdačku až mu spravil modrinu a začal na neho kričať, že „ty zasraný, ja na teba platím 50 Eur, ja zničím tvoju matku a celú C. rodinu“. A. sa zľakol a zostal v šoku. Vtedy opätovne upozornila otca, aby sa k mal. A. správal ako sa patrí, avšak po tomto stretnutí začali domov ku nej každú sobotu chodiť policajti volaní otcem aj napriek tomu, že mu

vysvetlila, že mal. A. sa policajtov a tohto rozruchu bojí. Len sa jej vysmial, pričom povedal, že ju zničí a že nebude mať nikdy pokoj. Poprela, že by mal. A. vstúpila odpor a kritiku voči otcovi, ktorá by bola neoprávnená alebo prehnaná. Poprela, že by synovi neodovzdala darčeky od otca, taktiež poprela, že by sa pred ním skrývala. S maloletým býva stále na tej istej adrese, A. chodil do školy 1-4 priamo v H., potom v L.. Otec však mal. A. žiadny darček nekúpil ani teraz, keď mu darček mohol odovzdať sám priamo pri realizácii styku. Mala za to, že najlepší záujem mal. A. nie je v uložení výchovného opatrenia, momentálny nesúhlasný názor mal. A. k uloženému výchovnému opatreniu má v konkrétnom prípade väčšiu váhu a je východiskovým kritériom pri posudzovaní jeho najlepšieho záujmu. Nie je totiž pravda, že mal. A. bude vždy hovoriť len to, čo mu ona povedala a taktiež nie je pravda, že je vždy pre dobro dieťaťa, ak bude v kontakte s oboma rodičmi. Má za to, že nútený kontakt dieťaťa s rodičom bez ohľadu na jeho názor v dieťati posilňuje pocit, že je bezmocný a bez pomoci. Vynútený kontakt s otcom, z ktorého má A. strach, stres, traumy, mu môže spôsobiť trvalú psychickú ujmu. Navrhla, aby odvolací súd rozhodol v zmysle jej odvolacieho petitu.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že v celom rozsahu sa pridrižiava svojich písomných a ústnych vyjadrení, rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení výchovného opatrenia považuje za správne a dôvodné.

8. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že matka nie je schopná reálne posúdiť a zhodnotiť následky svojho dlhoročného negatívneho konania a to jeho izoláciu od maloletého a nedokáže reálne posúdiť, aký to má negatívny vplyv na priaznivý vývin maloletého, nakoľko je podľa znaleckého posudku sama menej psychicky zrelá osoba. Dôvod, prečo neznesie, aby sa stýkal so synom je ten, že dieťa považuje len za svoje. Matka dlhodobo veľmi trpí už pri pomyslení na to, že je s otcom a v nej doslova vrie už pri pomyslení na skutočnosť, že má dôjsť k styku so synom. Výchovné opatrenie odmieta nie z dôvodu, že by nebolo účinné, ale z dôvodu obáv, že maloletý by bol v jeho prítomnosti a došlo by k obnoveniu pretrhnutých citových väzieb. Označil za klamstvo, ak matka tvrdila, že stále navštevovala predpísané sedenia, keď ju niekam predvolali. Uviedol, že sa odmietala zúčastňovať aj týchto sedení a zároveň odmietala priviesť syna i napriek súdnemu nariadeniu v rámci uloženého výchovného opatrenia. Sedenia sa zúčastnila iba párkrát a ďalšiu spoluprácu odmietala. Zdôraznil, že žiaden psychológ nikdy nekonštatoval, že sedenia nemajú zmysel, ide len o čisto matkou prekrútené vyjadrenia tak, ako jej to vyhovuje. Konštatoval, že toto uložené výchovné opatrenie je už v poradí štvrté, ktoré pre neochotu matky spolupracovať, alebo pre jej ignorovanie postupovať podľa pokynov psychológa neprinesli žiaden posun v začatí poznávania sa, v začatí opätovného budovania citových väzieb. Zopakoval, že ak matke v minulosti oznámil, že príde na styk aj jeho rodina, matka mu oznámila, že utečie so synom k svojim rodičom. Keď jeho matka viackrát s ním prišla na styk do miesta bydliska maloletého, aby sa stretla s vnukom, vždy to bolo bezúspešné, nie je mu známe, kde sa s maloletým matka skrývala. Telefonický kontakt bol neúspešný, na SMS správy nereagovala. Nereagovala ani na zvonenie na zvonček na bráne. Taktiež aj jeho brat, ktorý je krstným otcom maloletého a ktorý sa počas niekoľkých rokov pravidelne dostavoval do miesta bydliska maloletého v čase styku sa s maloletým nikdy nestretol. Zdôraznil, že matka vo svojich vyjadreniach popisovala udalosti, ktoré sa nikdy nestali, nikdy nasilu nezobral maloletého do auta a nepovedal mu, aby zakýval mame, že ju už nikdy neuvidí. Nikdy ani nasilu nehojdal maloletého. Poprel, že by synovi urobil modrinu, poprel, že by na neho kričal. Darčeky synovi nemohol odovzdávať, keďže matka mu stretnutie so synom neumožnila, preto všetky darčeky bral naspäť domov. Nenechával ich na ceste pred domom matky, keďže bránka na plote bola zamknutá.

9. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie uznesenia presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

14. Sústava výchovných opatrení v zmysle ustanovenia § 37 Zákona o rodine je vybudovaná systematicky, od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. Poradenstvo možno uložiť jednému z rodičov, oboj rodičom spoločne alebo oboj rodičom a maloletému dieťaťu. Výhodou tohto opatrenia je, že súd po uložení výchovného opatrenia sleduje jeho vykonávanie a to v súčinnosti s orgánom sociálno-právnej ochrany detí, s obcou alebo s príslušným zariadením. Podľa záverov poradenstva rozhodne o aplikácii ďalších opatrení, pričom môže využiť napr. predĺženie poradenstva, jeho opakované uloženie resp. rozšírenie o nové ciele. Hmotnoprávnou podmienkou uloženia výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem dieťaťa. Pokiaľ má súd za to, že výchovné opatrenie už nie je potrebné, môže ho zrušiť. Ak výchovné opatrenie neprinesie želaný výsledok, ktorým je zvyčajne zmena postoja niektorého rodiča, resp. oboj rodičov alebo zmena postoja dieťaťa, potom môže súd využiť ďalšie opatrenia, ktorými fakticky alebo právne zasiahne do výkonu rodičovských práv a povinností.

15. Odvolací súd zdôrazňuje, že v záujme dieťaťa je, aby udržovalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov, pričom dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. Vždy však treba mať na zreteli, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí. Rodičovské práva a povinnosti toho rodiča, ktorý nemá maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, majú byť súdom upravené takým spôsobom, aby bol zabezpečený riadny a bezproblémový vývoj dieťaťa a to tak, aby rodič mal v rámci stanovenej úpravy nielen povinnosti, ale i práva a v rámci toho priestor jednak na utužovanie a prehlbovanie svojho vzťahu k dieťaťu a súčasne i na uplatňovanie svojho výchovného pôsobenia na svoje dieťa a prehlbovanie pocitu jeho spolupatričnosti s dieťaťom. Kontakt rodiča s jeho maloletým dieťaťom je takým významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, že je potrebné, aby mu ustúpili niektoré iné záujmy, prípadne oprávnenia dotknutých osôb.

16. Súd prvej inštancie v zmysle vyššie uvedeného postupoval, keď dôsledne s prihliadnutím na záujem maloletého skúmal vhodnosť a potrebu výchovného opatrenia, pričom svoje rozhodnutie v tomto smere i dostatočným spôsobom odôvodnil (body 13 až 16), pričom odvolací súd považuje za nadbytočné opakovať dôvody obsiahnuté v napadnutom uznesení. Za dôvodné považoval odvolací súd uloženie výchovného opatrenia spočívajúceho v povinnosti podrobiť sa sociálnemu, či inému odbornému poradenstvu i preto, že je potrebné prihliadať na záujem maloletého na vybudovaní normálneho vzťahu k otcovi, keď celkom nepochybne je tento vzťah narušený a príčinu uvedeného stavu treba vidieť vo všetkých zúčastnených. Obaja rodičia by mali mať záujem zúčastniť sa psychologického poradenstva, pretože ich rozchod neznamena, že by mali mať aj po rokoch voči sebe antagonistický postoj, musia sa snažiť správať voči sebe kultivovane v záujme spoločného dieťaťa, čo je základným predpokladom zdravej výchovy maloletého, pričom i dieťa takto získava vzor pre riešenie konfliktných situácií v budúcnosti. Obaja rodičia by sa v záujme spoločného dieťaťa mali snažiť spolupracovať a situáciu vzniknutú ich rozchodom by nemali zneužívať na narušenie vzťahu dieťaťa k druhému rodičovi, či dieťa využívať ako prostriedok na potrestanie druhého rodiča. Každý rodič má právo výchovne pôsobiť na dieťa počas času, kedy ho má vo svojej osobnej starostlivosti, ale musí si zároveň byť vedomý aj zodpovednosti za svoje výchovné pôsobenie. S odvolacím argumentom matky, týkajúcim sa výchovného opatrenia, ktoré podľa jej názoru z objektívnych príčin nemôže naplniť svoj účel z dôvodu straty dôvery a narušenia vzťahov medzi rodičmi dieťaťa, nemožno súhlasiť. Práve narušené vzťahy rodičov a neschopnosť pozitívne komunikovať pri výkone rodičovských práv a povinností, sú dôvodom na uloženie výchovného opatrenia. Výkon rodičovských práv a povinností aj po rozchode rodičov vyžaduje konštruktívnu komunikáciu oboj rodičov, bez vytvárania konfliktných situácií, zatajovania sa, či skrývania sa. Prioritnou zásadou rodinného práva je ochrana záujmov maloletého dieťaťa, preto ohrozenie jeho zdravého psychického a fyzického vývoja v dôsledku vážnych konfliktov rodičov vyžadovalo (opakovane) nevyhnutnosť zásahu formou nariadenia výchovného opatrenia, ktoré je v záujme maloletého dieťaťa.

17. Odvolací súd k námietke matky, že súd nemá oprávnenie nútiť maloletého, aby strpel povinnosť podrobiť sa sociálnemu a inému odbornému poradenstvu, ak s tým on nesúhlasí dodáva, že uvedené oprávnenie súdu vyplýva priamo z ustanovení Zákona o rodine upravujúcich inštitút výchovného opatrenia. Zároveň matka namieta, že rozhodnutie súdu je šikanózne a nezákonné, nespĺňa hmotnoprávne predpoklady nariadenia výchovného opatrenia, v tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že v konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prvoradým záujem maloletého dieťaťa, a nie subjektívny, ničím neosvedčený a nepreukázaný pocit rodičov o zásahu do ich práv, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že v súvislosti s rodičovstvom sú spojené nielen rodičovské práva, ale aj povinnosti rodičov. Matka ďalej namieta, že uložená povinnosť je v rozpore s ustanovením § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, nakoľko uvedená povinnosť už raz bola súdom v konaní uložená. Odvolací súd poukazuje na to, že v zmysle uvedeného ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia, ktorým je uloženie povinnosti rodičom a maloletému podrobiť sa sociálnemu a inému odbornému poradenstvu, pričom v zmysle § 37 ods. 8 tretia veta Zákona o rodine, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia.

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením a len na zdôraznenie jeho správnosti doplnil ďalšie dôvody.

19. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).